

ASİ'NİN BORAN KIZI... FATMA BİLGİN

Kıvrıla kıvrıla iner yollar, Belen dağıdından Amik ovasına. Ve her kıvrımda bir harikadır Amik ovası. Sarptır, dalambaçlıdır yollar, Top boğazına varana dek.

Nice yığıtler aştı da bu yolları, her dönem hayat oldu bu topraklara. Su alıp bağına yürüdü, bereket oldu. Ondandır başağın dik oluşu. ve yine ondandır pamuğun beyazlığı. Ve daha toprağın nice ürününün bereketi.

Gün oldu Ahmet oldu bu yolların yolcusu. Gün oldu; Gülnaz, Refik, Selim, Erdiñç, Yusuf ve Yaşar oldu. Ve bir gün Ağustos sıcaklığında Fatma. Bu güne dek Gülnaz'dı, şimdi onunla beraber Arap halkının gelini Fatma oluverdi.

Heyyy be heyy!... Kınaları hazır edin, hamuru yoğuruverin, düğün dernek kurula, ateşler yakıla, toprağa su varile....

Gelinimiz var gelinimiz. Çobaz¹⁰lara hazır ola, tıllılliler çekile. Fatma'mız geldi, karakiz geldi saymenter diyarından. Harmandalını oynarda gelin. Gerci¹⁰yi çekerde gelir, mendili elinde halay başında gelir. Hasreti olan topraklar, acın kucagınızı sarıp, sarmalayın sevdalınızı. O kıraç toprakların suyudur, bereketidir. Yusuf'la omuz omuza çekilen halayda hayattırlar bu suya, bu toprağa, bu taş...
* * * * *

Fatma 1972 yılında Hatay'ın Kuzeytepe ilçesinde doğdu. Yoksul bir ailenin kızıydı. İlkokulu bi-

tirdikten sonra 13 yaşında birçok, pamuk tarlalarında, Fabrika'da, çapada, ambarda, atölyelerde çalıştı yıllarca. Emekçiydi. Sömürüyü birebir yaşadı. ve haksizliklara karşı sessiz kalmak yerine, sesini yükseltti. Bu durum Fatma'nın deyişiyle "... çalıştığım yerlerde kötü iş koşulları, düşük ücret gibi haksizliklara baş kaldırıp çevremdeki insanları yönlendirdiğimden dolayı iş yeri sahipleriyle sorunlar yaşadım, zaman zaman işten kovuldum."

Bu yaşadıkları onda devrimci bilincin oluşmasına hizmet etti. Çevresine topladığı arkadaşlarıyla -kendileri- bildiri basıp dağıttılar... Zamanla ilerimizle tanışır Fatma. Devrimci-sol'u, Mahir Gayan'ı ilk kez duymaktadır. Ama "çok etkileniyor, hayatımda birşeylerin değişeceğini hissediyordum. Bana çok doğru geliyordu" sözleriyle atkilenmesinin ne denli büyük olduğunu ifade etmektedir.

Sezgilerini bilgiyle donatma, adım adım devrimcileşme, kendini eğitirken başka Fatma'larla eğitim süreci başlamıştır artık onun için. Hatay Kurtuluş dergisi büro temsilciliği yapmaya başladı Fatma. Kişiliği ve olgunluğuyla insanlar üzerinde olumlu etki bırakmasını bildi. Dergi temsilciliği yaptığı dönem onunla ilk kez karşılaşan bir yoldaşımızın anısı ve izlenimleri şöyledir;

"Antakya sokaklarında Asi nehrinin hemen yanında ilerliyoruz. Bir pasajdan içeri

girişiyor ve en sonunda varıyoruz, "Kütüphane nin" kapısına. Hafifçe kapıyı itip girişiyoruz içeri. Ama ne kütüphane; Kitaptan çok fotoğraf ların duvarda asılı olduğu ve kırmızı panolara keşilmiş gazete kopyaları ve özel sözlüklerin asılı olduğu renkli bir mekandır. Şaşkınlık içindeyim. İlk defa böyle kütüphane görüyorum. Girer girmez "Hoş geldiniz" diyen bir bayan karşılıyor bizi. Öyle sıcak, öyle gülümseme, öyle samimi ki yıllardır tanıyor musunuz gibi bir birimizi. Şaşkınlık hala var. Bir türlü üzerimden atamıyorum. Aynı anda elini uzatıyor tokalaşmak için. "Burası kütüphane değil, değil, yani olmamalı..." diyorum. Gözleri hala gülmeye devam ediyor "oturun, oturun" diyor. "Fatma" diye sesleniyor biri yan odadan. Fatma'yı karşılayan karakızın ismi. İkiyle yaklaşıyor ve yabancılaşma çekmemeyim diye başlıyor Arapça konuşmaya benimle. Hemende sevdirmişti kendini bana. Bundan sonra her yerde ismini duyar, her yerde görür oldum karakızı...."

5 aylık muhabirliği sürecinde 5 kez gözaltına alındı. En son gözaltısında aynı Ö.Ö Ekibinde beraber Ö.Ö.'nin başlayacağı Yusuf Kutlu ile beraber tutuklandı. Fatma'nın şube tavrı olumluymuş, kadınlardan dolayı fiziki-psikolojik işkenceyi iki kat daha ağır yaşamasına rağmen işkencecilerle karşı onurlu, namuslu olmayı haykırdı Fatma. Tutuklandıktan sonra Malatya Hapishanesi'ne konuldu. Asıl olarak Parti - Cephe'mizi, devrimciliği

hapishanede yaşadı. Bunu Ölüm Orucunda 15 gününde iken kendi defterine şu satırları yazarak ifade eder; "Ne kadar çok sevmişim kağayı, kağamızı. Eskiden macera gibi gelirdi. Oysa değil. Güzel yaşamının bedelini ödedikçe bunun bir macera değil yaşamın kendisi olduğunu gördüm.

Kağada ne kadar çok şey öğreniyor insan. Çok zaman geçti. Tutsaklık, Parti-Cephe'li oluşumun başlangıcı sayılır. zaten. zaten yeniydim sırada. Eşitlik istiyordum, namuslu yaşam istiyordum.

Tutsaklıkta bunların yerine getirilmesi için nasıl yaşayacağımı öğrendim. Parti-Cephe, önderlik, Halk ve Vatan sevgisi, yoldaşlık vb... Nasıl habersiz kalmışım bunlardan. Bunca zaman başa gitmiş. Oysa şimdiye kadar kağada; usta-komutan olabiliirdim, gerilla olabiliirdim. Neyse geç oldu ama oldu. Kendime tüm rahatlığım la, en doğal hakkım gibi, daha doğrusu en doğal hakkım olarak ben Parti-Cephe'yim diyorum" (22 Haziran 2001)

Yoldaşları onun "canının taneleri"dir. Hapishanede olmak, helede bir Özgür Tutsak olmak kolay değildir, ama istenildiğinde zor bir yaşamda değil. Hapishaneler cephesinin hep önünde Parti-Cephe'miz oldu. Dost'da, düşman da "Parti-Cephe ne diyor" diyerek bizden çıkacak sözü beklediler. Özgür Tutsak'lık düşmanla en çok çatışma nedenlerinin başında gelmektedir. Hapishanenin bu koşullarında sevgiyi yüreğine işleyenler, kafaca net, ve dik durmasını bilenler zaferle çıkarabilirler. Fatma'nın böyle bir sorunu olmadığını

yoldaşlarına olan sevgisi sel aldı taşı... Duygularını saklamadı, yanlış anlaşılırim düşüncesine kapılmadı, tüm doğallığı ve sadeliğiyle yaşadı... Kavgada ustalastı Fatma... Onun hapishane günlerine dair bir yoldaşının mektubunda Fatma'nın sel olup tazan sevgisini görebiliriz. Anadolu kadar saf ve temiz, yalın, duru yoldaşımız, Arap halkının gelini Fatma;

"Size Fatma'm ile geldim.

Bakıpta gözlerinin zümrüt yeşiline sevdanın pınarına dalın istedim. Fatma'm onu güneşte bitmenin hasreti ile kavrulurken onu izlemenin onurundayım. onurundayız.

Duvarların ardından "Fate size kurban canımın taneleri" diye seslenişini sizde duyun istiyorum. O gur kahkahasını, gültüşünü ve gültünce gözlerinin nasıl alazlandığını anlatmamak olurmu? Bakıp anlayın diyecektim ama beceremiyorum. Kahretsin işte bu kez resim konusunda niye çalımadım diye kendime kıtıyorum. Onu öyle olduğu gibi ışıltı ışıltı çizmeyi ne çok isterdim. ne çok... "Çiçekğin sana kurban, sevdana kurban" diye sesleniyorum ona, o duyar "can tanelerini"... o duyar...

Fatma'm, Refika'm... Arap Gelinimiz, aslında bir bakıma güvey gibi geliyordu bana. Arap ezgilerindeki sesinin güzelliğini duyunca bizde ona nasıl takılıyorduk. Kocaman, kocaman gültüp kani kaşlarını çatıyordu.

Malatya kalesinde tam 7 yıl cent keledi. Her seans onun coşkuluğuyla sonuçlandı. Hele ki hastahane-mahkeme sevklerindeki gümbür

tüsüs.

Asi kızımız... Hele birde öfkelendimi o zaman yanaşmayaacaksın. Vallahi ne yatan diyeyim Fate'm öylesi olunca sen, ben az biraz geri durur dinmeni bekleddim. Sonra bakardım ki o güzel gözlerle dolaniyor, tamamdır der yanaşırdım.

Biz buraya geldiğimizde Fatma dört yıllık ÖZGÜR TUTSAK'tı, onun tavırlarını izliyordum oturduğum yerden.... öyle sevgiyle bakıyor ki... O sıralar terlik giymekle oram pek iyi değil, öyle çıplak ayakla yere bastığımızı görünce usulca getirip terlikleri yanıma bırakıyor mecbur giyiyorum. Sonra unuturdum diye çıkarıp ronzanın altına itiyorum, ama neçare yine getiriyor. Bir kaç kez sürdü, sonunda terlikler bitti o da pes etti. Ama ben hiç unutmadım."

(....) Fatma'nın kalemi yüreğinin sesindedir. Ona bayan Yaşar Kemal dediğimizde pek hoşuna gidiyordu. Ee, Akdeniz sıcaklığı getiriyor. İlk okulu bitirmiş, zorlu bir çocukluk, aylarla sınırlı bir pratik sonrası özgürlüğünden alı konuldu ya.... onun için okudu.işte.

(....)

Geceleri saatlerce nöbet boyu yazdığı şiirleri, öyküleri sesinden dinlerdim ya, hiç sıkılmaz öyle kendimden geçerdim."Gülay bir eleştirin yokmu? Aslında ben şunu anlatmak istedim, bizim orada defneler aynıdır" diye başlıyordu. Geceleri temizlik yapıyoruz, bırakmıyor ki iş yapayım, elinden gelse herbirşeyi yapacak. Hatta bu yüzden atkal

di kavgaya ediyorduk. Onunla nöbet tutmak çok zevkliydi.

(.....)

Birde kıyafetine düşkündür, Arap kızı. Hele de kırmızıya tutkundur. "Ee, tertipli olmak gerek Parti - Cephe'li kızlarız" böyle deyişip uzatıyordu.

"O lağnetli gece" (onun dayımı) işte o gece bizim nöbetimiz tam da 04³⁰'da bitmişti. "Gülay temizlik yapmasak, sohbet edelim" dediyse de ben (kahretsin)

"temizlik yapalım, sonra konuşuruz" dedim. Ve sohbet az vakit kaldı. Yukarıda gelinlerde uyuyor. Fatma'nın deyişimiyle "Bebecikler gibi uyuyorlar". Bilirim Fatma'nın

onlara nasıl imrenir daha ilk kıvılcımdan beri gelin olmak ister. Bilirim daha yalın elme eylemi tartışılmadan o "Ben yoldaşlarım için Ölüm Oruççuları için operasyon da tutuşmak isterim" demişti.

Ve henüz uzandık yataklara, Melek'imiz birden sonraki nöbetçilerden... Onun sesini duyduk postal seslerine karışık... Ve kapıda ilk gördük-

lerimin içinde Fatma'm, o koca ellerinde sevdanın gücü ile deviriverdi dolapları. Adeta el eleği, göz göze gelince gülüm süyoruz birbirimize. Fate'min sesi nasıl çınlıyor... Yapışıyor tahta jop'la, sonra dolmuştu postallar koridora aramıza girdiler. Fat-

ma dalaşın ardında, yüreğimizi parçalatıyor ona aramıyoruz. Ve birden yandaki küçük odaya girdi, artık aramız açık, göremiyoruz. Bombanın sisi, gü-

rültüsü, sesini alamıyoruz. Sonra arkadaşlarla onu arıyoruz ama görürüz elbet. Çakılların üzerinde, yağmurun altında, işte orda hep beraberiz eller kelepçeli arkadan postal altında çınlıyor ger-

cede sesler. Öyle coşkun ki ortam. Fatma'nın sloganı hep geliyor, göremiyor ama duyuyoruz, adını soruyorlar "Parti-Parti" diye cevaplıyor, duyunca nasıl sevinçle doluyorum. Bir marş başlıyor, sonra ses büyüyor.

Günü tıpkı İsmet'ler gibi "Gündoğdu" ile karşıyoruz. Bir korku filmi karesini andıran görüntüde Fatma'nın doğrulup-doğrulup haykırıışları ve kime vurulsa "Dokunma yoldaşıma" diye bağırışı nasıl unutulur. Gelinleri almaya geldi beyaz önlüklü kara gönüllüler. Hepimizin gözleri çıkmak çıkmak, üzerlerimizde "acaba hangileri?" diye arıyorlar. Biri gözüne Fatma'yı kestiriyor. demet yakıştırmış, alıp götürüyorlar. Fatma bir yandan koca koca gülümüyor, birde sloganlarla götürülüyor. Sonra ambulansla tanıyanı çıkamayınca geri yanımıza getirdiler.

Bu lağnet kutulara konduğumuzda aramızda duvarlar oldu. Hasret kaldık, marşaldeliklerini gözler aldık. Ama sesi-sözü hep kulaklarımızda çalıyor.

Bu süreçte güneş yolcusu alma idealini hep büyüttü. O neşe ile de bir bakıyorum bir şiirini gördüm; ... nasılda güzel anlatmış;

Bir yol çiz bana

Bir yol

Bir yol ki

uzun nehirler boyu

çektiğim acıların

müsebbiplerine mezarlık olsun

gerisinde.

Önünde umut çiçeklerime
bir bahçe payı
beyaz kayalıklarla dizili
her iki yanı

Tatlı yorgunluklarımı geride bırakıp
her kayanın üzerine

Bir şövalyenin adını yazacağım

Bir yol çit bana

Bir yol çit ustam!...

(24. Şubat. 2001. / 3 Nolu hücre)

**

**

**

Sürecin başından beri gönüllü olduğumu belirtten Fatma "Her zaman kafam netti... Hiç bir zaman hiç bir sorunu önümde engel görmedim. '96 Ölüm Orucu direnişi beni çok etkilemiştir. Ölüm Orucuna gönüllü oldum ama olmadı. Özellikle direnişlerde daha çok kendime güveniyor ve tutsaklık gerçeğini kavırıyordum. Ulucanlar direnişiyle birlikte artık olgun, duyarlı ve daha geniş düşünme gibi özellikler geliştirdim. Sürece yoğunlaşmak önemliydi ve bunu yapmaya çaba harcıyordum. Süreci kavrayıp kafamı netleştirdim. Kendimi uzun bir direnişe, alabileceğim herşeye hazırladım ve Ölüm Orucu gönüllüsü oldum" sözleriyle direnişi ve kendini özetliyordu.

Tarihler 3 Haziran 2001'i gösterirken 5. Ekiplerimizde yola koyuluyordu. Fatma Malatya Hapishanesinde 19 Aralık sonrası çıkan ilk ekipte yer alıyordu. "Süreç ağır ve süreçte herkes kahraman olamazdı. Ama ben olacağım." diyerek kızıl bandını kuşandı Fatma. Ölüm Orucundaki günlerine dair tekrar yoldaşının yazdığı mektuba kulak verelim;

"... koğuşta eline iğne almayan Fate'miz burada bizim için natiş ustası oldu. Öneri ve yaratıcılığıyla harikalar yarattı. Öyle güzeldiki, bir gülüşüyor, bir at işliyor... Hele de mavi zaha kalmış atlara tutkundur. Beyaz gömlekliler ve ardındakilere 'Boşa gelmeyin ben atlar gibi öleceğim' deyişi de ondan. Hep cevabı net, hep ayakta karşıladı onları, iradesini sonuna kadar dir hem dirhem kullandı. İki yüzlü günlerde bile lağar sohbetine gelmemelik eder mi?

Fatma'mız götürülmeden önce bizden "Karahisar Kalesi" adlı türküyü istemişti. Severdi halk türkülerini. Ne zaman "Hangi türküyü seversin Toros Gelini" desek "Hepsini, hepsini söyle Karam, dinlerim" diyordu, kendisi de söylüyordu. Hele de "Hücrem demir, yürek demir, can demir" türküsü onunla daha bir yaman olurdu. Ama benim için Fatma ile bütünleşen Malatya'nın bestesi olan türküdür. Sözleri:

"Ben bir küçük dereciğim

Nehir olup akasım gelir

vatanım sana

vatanım sana

Evlad olasım gelir

Gerebilir se canım

Feda edesim gelir." diye devam

ederdi. "O lağnetli gecenin yıldızlarını onunla selamlayıp bağıra bağıra söylediğimiz bu marşımızı türküümüze dinlerken askerlerin dahi yüzünde hayret önlemlerini göre biliyorduk.

Bir acık görüşte karşılaşma fırsatı bulduk. Ne zaman "Zafer tacından öperim" desem, sarıncını belirtir, sonrada "Hadı öp zafer tacından" derdi.

Yusuf (Kutlu) Fatma'nın dozaya arkadaşları. Ona bir başka bağlıdır. Fatma'mız. Ve Yusuf'un güneşe varışının haberini alınca "tamam bu kadar" deyip suyu ve 8-1'i kesiyor. Artık acelesi var. Yusuf'a yetişecek, güneşe erecek, telaşı var. Acısı bir başka, gururu ayrı, durumu iyideğil ama. Karadeniz'den Gökçe'lerden selam alınca o haliyle lojara gelip bize sesleniyor, "onlara layık olacağım, sizi çok seviyorum" diyor.

Toroslara sevdalı gelincijimizün vâsıyetidir, Her tay'da köylerinin yamacında (Kuzey tepe Beldesi) ki tepede olacaktı köşkü, çünkü karşı tepede de Yusufumuz vardır. En ufak ayrıntısına kadar hesaplamıştı. Zaten hiçbir ayrıntıyı kaçırmazdı.

Bitinci gidip geliyor ama sayımlarda yinede oturmaya gayretli, hemde son ana kadar... Tam sayım gelmiş gidiyor o da mırıldanmış "Kuva-i Milli atlıları geçiyor" diye... Evet onun savaşının savaşımın ile kavuşmasını anlatıyor arkadaşlar.

Ve hep bize olan sevgisi, geceler boyu oturup not yazışları, sayfalarca yazdığı notların hepsinde o.... Sıcacık sevgi dolu "Dünyası büyük olanın güneşide odentli büyük ve aydınlıktır. Yüreği odentli kocaman ve ferahdır. O yüzden seşimi, şürlerini, coşkumu daha gür ve gerçek duymaya devam edebilirsiniz. Buradan gitmeye hiç niyetim yok... ama iradem dışında alırsa da... onada hoşgeldin demeyiz, boyun bükmeyiz! Yine alnımda bandım, hücre eritir, zafer büyü türüm"

Hastanedeki günlerinde yanında bir süre Feride Harman bulunur. Mektuplarıyla coşkusunu yal-

daşlarına taşır, işkencaciler her gelişlerinde eli boş döner. Fatmadır o. Arap halkının asi kızıdır. Hedefi 12'den vurmanın hazırlığı içindedir. Şehit düştüğünde mezarı başında okunmasını istediği mesajında, Arap halkına şöyle seslenir;

"Ağlamaklı olmasın gözleriniz. Tabutlarımızın içinde öylesine gururlu umutla yatarken biz, sizde gururlanın. Sizde umut doldurun göz yaşı yerine canlar, kardeşler.

Şimdi yanınızdayım. Hiç ayrılmamak üzere geldim. Bu düşün olsun, türkü türkü söyleyelim burayı, halaylara duralım. Dahî kırmızı mendillerle Mitralyözelele, sabgevi, harce ile halaylara duralım; omuz omuza verme, kenetlenme zamanı, yürekleri birleştirip birlik alma zamanıdır.

Haydi yiğit kardeşler, bacılar, canlar, halklarımi; bu davetle geldim size, sevgimle, umutlarımla geldim. Düşlerimle, gültüşlerimle geldim; ölümümde aranızda yeniden doğdum. Yeniden doğmaktır şehitlik, ölmedik halkımız, ölmeyeceğiz, yenilmeyeceğiz zulme, zulmu ezcek her cengte yine, yine geleceğiz."

Bu kararlılığın, bu sevginin önüne 1 Ağustos tarihinden başlayıp 16 Ağustos tarihinde şehit düşmesine kadar 3 defa zorla müdahale işkenceside geçememiş, onu durdura ma mıştır. Fatma direnişin kararlılığında iktidara yürüyen Cephelilerin zafer yemini ve 33. şehit olarak adını tarihe yazdırarak 434. günde ölüm süzlezmıştır.

Nihne mekilne mevt Fatma;

Nihne mekilne mevt!....